

ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

Δ.Π.ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Β' | ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 19 του Σεπτεμβρίου 1904 | ΓΡΑΦΕΙΑ : 'Οδός Οικονόμου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 114

ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΥΚΛΩΠΑ

ΧΟΡΟΣ

Του βραθυρένιου την τρούπα λαιμού σου,
Κύκλωπα, χάρικε.
Από σκάρα ψιτά και βριστά από τσουκάλι
στιθήια, μεριά, κεφάλι
μάσι, κόψε,
σκίσε και χάρψε,
μέσ' σ'ε κάπα χωμένος λιγδιάρα.
Μή! μη μου δίνεις!
Στούμπα μόνος
μαουνήσα κοιτάρα.

ΓΥΡΟΣ

Φλόγα να κάψει,
να κάψει και λημέρι
και δράκο που θα ματοδάψει
σε ξένου σωθικά το χέρι,
γιατί του λαχταρά η ψυχή
αθρόπου κριός παχύ.

ΑΝΑΓΥΡΟΣ

Σπλάχνος δεν έχει,
δεν έχει να πονέσει
το δάκρυ που ποτάμι τρέχει,
μόν σάρκα ο σάβωνας θ' αλέσει
και κόκκαλο μεδουλωτό
απ' αθρακιά ψιτό.

ΑΛΕΞ. ΠΑΛΛΗΣ

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΑ ΤΑΞΙΔΙΑ

ΑΚΡΟΘΑΛΑΣΣΙΑ

Ψυχομαχίει ο βορρῆας, τὰ κόμματα ἀχολογούνε
πέρι πέρα, και γλυκαστενάξει χαρούμενη ή μυριο-
φίλητη ἀμμονδιά. Τὸ καϊνάκι πού πέρα στάνοιχτά
ὀλόταχο με τὸ βορρῆα ἔπλεε, στή μέση τῆς θάλασσης,
ἀπόμεινε βουβὸ κι ἀσάλεπτο· μόνο σὲς βαριές μπα-
ταιὲς κάπου κάπου, μισογέρνει ἀποσταμένο· βαρὺς κι
ἀργοκίνητος σὸ τιμόνι ὁ καπετάνιος ἀλλάζει πλώρη·
ξερβιά και δεξιά μπατάρουν τὰ πανιά του, μπουνάκει
και ξεμπουνάκει ή μαίστρα, μὰ-γιὸν, δὲ σαλέβει.

Ἄπὸ τὸ Ἀνκόδημο τώρα δειλὸ και μισόπνογο
προβαίνει τὸ ποννετογόρμπι τὸ καϊνάκι πέρι πλώρη
γιὰ τὴ στεριά και πηλαλῶ και τραχαλῶ σὸν καταγά-
λανο κάμπο. Ὁ ἥλιος κατακόκκινος γέρνει πίσω ἀπ'
τὲς βουνοκορφές και χρυσώνει πέρα τὰ κλαριά και
λασημώνει κάτω τὴ θάλασσα· γῦρο γῦρο, τὰ οὐρα-

νοθέμεια βοδίζουν και πέρα πέρα τὰ βοννά φεγ-
γοβολοῦνε· οἱ φανοῦλες διπλαρομένες γυρίζουν σὸ
λιμάνι και τὰ λοκαμένα παιδιά, με τὰ σιδερένια
μπράτσα, βουτοῦν τὰ κουτιά τους στή θάλασσα σιγο-
τραγουδώντας θαλασσινὸ τραγούδι—Ἰσαα..λα— και
με τὸ σκοπὸ, σὴ γραμμὴ τὰ κουτιά βεργολογοῦν και
χώνονται στή θάλασσα. Μακριὰ ἀπὸ τὰ Κεφάλια,
ἀπὸ τὸν κόβο τῶν Κιριδιῶν φάνηκε τὸ βαπόρι πὸ
μεγαλόπτερο πλέει πρὸς τὸ λιμάνι μας· ἀρχίζει
ή ταραχή και τὰ ξεφωνητὰ σὸ μῶλο· γάντζοι και
καρaboάκινα, διπλὰ κουτιά, σιδερένιοι σκαρμοὶ κι
ἀθρόπιοι, ὅλα μαζί πειοῦνται σὲς βάρικες· πάνε να
πιάσουν γάντζο· κόντρα πὸ δῦ, κόντρα πὸ κεί πέφ-
τουν μερικοὶ στή θάλασσα κι ἀπὸ τὲς φωνές βοῦζει
πέρα πέρα ὁ κόρφος· σιγὰ κοιτοζυγώνει τὸ βαπόρι
κι ἀφθαίνει ή ταραχὴ τοῦ λιμανιοῦ· ἔρχονται νέοι
κόσμοι, νέα πρόσωπα, νέα ζωὴ και τὸ ἥσυχον λιμα-
νί μας ἀπ' ἀκρὴ σ' ἀκρὴ χορῆβει· ἐπιβάτες, βαρ-
κόρηδες, χαμάληδες, καζόδοσαρῆοι, ἀραμπαντζῆδες,
ἀμαξηλάτες ἀναστατώνουν τὸν κόσμο· τρεχάματα ἀπὸ
δῶ φωνές ἀπὸ κεί ὡς πὸ φέβγει πάλι τὸ βαπόρι
και μᾶς ἀφίνει στή πρώτη ἐρημιά μας

Σουρλιώνει και νυχτώνει σὸ σκοτάδι τοῦ κόρ-
φου ὀλόφατο τὸ πλεούμενο βαπόρι γλυστοῦ και χά-
νεται μαζί μ' ἀπὸ πεῦ ή ζωὴ μας, ή σύντομη τα-
ραχὴ μας και μένουμε στήν ἐρημική σιγαλιά· ἀργὰ
τῶνα με τᾶλλο ἀνάβουν τὰ φῶτα τοῦ μῶλου και τὸ
λιμάνι βουβὸ τώρα κι ἥσυχον μοιάζει ἐρημη νεκροῦ-
πολη.

Ντιούνα 2 τοῦ Τρυγητῆ 1904.

ΜΑΡΚΟΣ ΓΕΡΑΝΗΣ

— Καλὲ τί εἶναι ἀπὸ τὴν εἶπε κατατρομασμένος ὁ πα-
τέρας. Κατὰ λάθος ἀνοῖξα ἀπὸ σου τὸ γράμμα, και κοίτα
τί λέει. «Φίλε Γιάννη. Πρέπει νὰ προσέχεις περισσότερο
» σὲς συνομωσίες σου. Ἄλλοιως ὁ πατέρας θ' ἀνακολύψει
» δίχως ἄλλο τὸ λείψανο τῆς Ἑλένης, και τότε πάει τὸ μου-
στικὸ. Καλὰ ἔκανες νὰ δώσης στρυχνίνη, μὰ ὄχι δὲ και τόσο
» πολλή. Τὸ καλύτερο, νὰ μπεῖ ή μητέρα σὸ Φρυσκομεῖο.
» Ἐσκόλα τὸ καταπάρνεσι. Πρέπει νὰ βγεῖ ἀπὸ τὴ μέση.
» Τὴν πλαστογραφία τὴν ἔκανες γιὰ πᾶρα πολὺ μικρὸ ποσό.
» Ξανάκανέ τὴν μὰ 20,000. Τὸ τέλος ἔφισε τὸ σ' ἔμένα.
» Σὰν τὰ τελειώσω ὅλα, σοῦ τὸ στέλω ἀμέσως τὸ Δίστο-
» μο Μιχαῆρι. Γιὰ σου, Κώστα.» Τὸ βλέπω, εἶπες πάλι ὁ
» πατέρας, ἔγινες φονιάς, κακοῦργος, πάει τ' ὄνομά μου!

— Δὲν εἶναι τίποτα, εἶπε ὁ Γιάννης. Εἶναι οἱ ἰδέες τοῦ
Κώστα γιὰ τὴν καινούργια μου ἱστορία, πὸ θὰ βγεῖ με τὸν
τίτλο τὸ Δίστομο Μιχαῆρι.

Τὸ πῶς ἐργατικὸ Μοναστήρι τοῦ κόσμου εἶναι τὸ ρω-
σικὸ Σολοβέσκι κοντὰ σὸν Ἀργάγγελο. Βρίσκεται ἀπάνου
σ' ἔρημο νησί, και ὁ γούμενος τὸ κυβερνᾷ ὡς μονάρχης ἀπό-
λυτος. Οἱ καλογέροι κάνουν οἱ ἴδιοι ὅ,τι τοὺς χρειάζεται.
Κάμανε λαμπροὺς δρόμους, ἐκκλησιᾶς, σπιτία, ναυτικὴ δεξα-
μενὴ, ὅπου φτιάνουν καράβια και βαπόρια, ὅλα με τὰ χέρια
τους εἶναι ὡς 300. Κατασκευάζουν ἕνα σωρὸν πράγματα,
πού τὰ πουλοῦνε στήν ἀγορὰ τοῦ Ἀργαγγέλου γιὰ νὰ ζοῦν
οἱ ἴδιοι και νὰ βοθηθῶν τὸς φτωχοὺς. Ἄπειροι προσκυ-
νητᾶδες πηγαίνουν σὸ Μοναστήρι, ὅπου τοὺς μεταφέρουν
οἱ καλογέροι ἀπὸ τὴν ἀντικρυνὴ ἀκρογιαλιά με δικὸ τους
βαπόρι.

Ὅποιος θέλει νὰ δεῖ και τὴν ἀντίθετη εἰκόνα, ἔς διαλέ-
ξει ὅποιο θέλει ἑλληνικὸ Μοναστήρι.

ΞΥΠΝΑ ΡΩΜΗ

ΚΑΙ ΚΑΤΩ ΤΟ ΡΟΥΣΦΕΤΙ *

Νὰ πὸς μᾶς κατάντησε ὡς τώρα ή ἔργῃ του Κυ-
ρίου με τὸ ἀναθεματισμένο τὸ Σύνταγμα και με τοὺς
πολιτικούς του.

Κι' αὐτοὶ ἀκόμα πὸς μᾶς φέρανε σὲ τέτοιο χαλί,
μᾶς περιπαίζουν γιὰ τὴν κουταμάρα μας, και μᾶς λένε
στ ρ α β ο ρ ω μ η ο ῦ ς, και σωστὰ στραβορωμοῦναι πρέ-
πει νὰ εἴμαστε, γιὰ τὴν χωνεύουμε τὰ ὅσα μᾶς κάνουνε.

Κοντὰ στὰ ἄλλα κακὰ φέρανε και τὴ διχόνοια και
τὴ διαίρεσι εἰς τὸ ἀναμεταξύ μας.

Προτηνότερα, προτοῦ νὰ κάνουμε τὸ Σύνταγμα,
εἴμαστε οὔλοι ἀδέρφια, και τώρα γινήκαμε ὄχτροι. Οἱ
μισοὶ ἀπὸ μᾶς εἶναι με τὸν ἕνα πολιτικὸ, και οἱ ἄλλοι
με τὸν ἄλλο. Κεῖνοι πὸς εἶναι στὰ πράγματα, κατα-
τρέχουνε τοὺς ἄλλουνοὺς, και τοῦτοι πάλι σὰν ἔρθουνε
στὴν ἐξουσία, κάνουνε τὰ ἴδια και χειρότερα σ' ἐκεί-
νους πὸς ἦσανε προτήτερα.

Μὲ τοῦτον τὸν τρόπο, πάντα ὁ ἕνας κατατρέχει
τὸν ἄλλο· οὔλοι χανόμεστε ἀναμεταξύ μας, ποῖος σή-
μερα και ποῖος αὔριο, πὸς ἔπρεπε νὰ εἴμαστε οὔλοι
ἀγαπημένοι, σὰν ἀδέρφια πὸς εἴμαστε, κι' ὁ ἕνας νὰ
θελῇ τὸ καλὸ τ' ἄλλουνοῦ κι' ὄχι τὸ κακὸ.

Ποῖος δὲ βλέπει σὲ τοῦτο, πὸς παθαίνομε, ὀλοφά-
νερα τὴν κατὰρα τοῦ Θεοῦ;

Ποῖος ἀπὸ μᾶς ὠφελιέται, γιὰ τὴν σήμερα αὐτὸς κόφ-
τει τὸ δέντρο τοῦ χωριανοῦ του, τοῦ σκοτώνει τὸ ζῶ-
του, τὸ παιδί του και αὐτὸν τὸν ἴδιο, και ὕστερα ὁ
ἄλλος τὰ ἴδια τοῦ κάνει; Πρῶτα ὕστερα οὔλοι ζημιω-
μένοι, χαϊμένοι, σκοτωμένοι δὲ βρισκόμαστε;

Κι' ἀνθρωποὶ λεγόμεστε μεις μ' αὐτὰ πὸς κά-
νουμε, ή εἴμαστε χειρότεροι ἀπὸ τὰ ἀγρία θηρία;

Μὲ τὸ νὰ μὴν εἴχανε Σύνταγμα οἱ γονεῖοι μας δὲν
ἦσανε τέτοιοι, οὔλοι βρισκόντανε ἀγαπημένοι σὸ χω-
ριό τους, κι' ἂν καμμιά φορὰ τοὺς τύχαινε σὰν ἀνθρω-
ποὶ νὰ φιλονικήσουν, μπένανε στὴ μέση οἱ ἄλλοι και
τὰ συμβιβάζανε.

Ὁ Δημογέροντας ἦτανε σὰν πατέρας σὸ χωριό,
κι' οὔλους τοὺς εἶχε παιδιά του. Δὲν εἶχε τοὺς μισοὺς
δικούς του, με τὸ μέρος του, και τοὺς ἄλλους ἐνάν-
τίους, σὰν τώρα ὁ Δήμαρχος κι' ὁ Πατέρας.

Μὲ τέτοια ὁμόνοια ὁ Δημογέροντας ἐφρόντιζε γιὰ

*) Ἡ ἀρχὴ του σὸ 112 φύλλο τοῦ «Νουμά». Ἀφή-
νουμε ἀπὸ τὸ κείμενο τέσσαρα καταβατὰ πὸς μιλοῦνε γιὰ
τὴν ἐπιστρατεία τοῦ 1880. Ὁ ἀναγνώστης δὲν πρέπει νὰ
ἐξηνάει πὸς τὸ βιβλιαράκι τοῦ Σπηλιωτᾶκη βγήκε στὰ
1881, ὡστε τῆς γρονιᾶς ἐκείνης τὸν προῦπολογισμὸ κρῖνει
ὁ συγγραφέας σὸ σημερινὸ κομμάτι. Ὁ Σπηλιωτᾶκης ἀπὸ
τᾶτες ἐφώναζε πὸς θὰ μουφλουζέψουμε και θὰ ντραπια-
στοῦμε!

